

M

Karjaan Gålibackan kivistinen asuinpaikka.

Kertomukseen kuuluu 5 karttaa, 8 valokuvaa (levyt 7860-68) sekä H.M.l. 8246, 9287:1-2, 9394:1-3, 9403:1-8 ja 9410:1-244.

Kesällä 1931 maisteri Cleve totesi, luettellessaan Karjaan pitäjän kiinteitä muinaisjäännöksiä, main. pitäjän Starkomin kylässä Gålibackan palstatilan maalla kivistisen asuinpaikan, jolla allekirjoittanut sai tehtäväkseen suorittaa tavanmukaisen orientoitumiskaivauksen ynnä korkeusmittaukset. Cleven johtivat paikalle pari sieltä aikaisemmin museoon saatua löytöä, v. 1923 lunastettu kourutaltoa (8246) ja syks. 1930 lunastetut kivistinen ja kiviaseen kappale (9287:1-2); kummallakin kertaa sisältyi löytöselostuksiin asuinpaikkaan viittaavia tietoja. Cleve toi paikalta mukanaan m.m. kvartsi-iskoksia ja varhaiskampakeramisia saviastianpaloja, jotka hän oli ottanut talteen Gålibackan asuinrakennuksen itäpuolisesta niskaojasta (9394:1-3), ja ennen allekirjoittaneen paikalle lähtöä oli myös Gålibackan omistaja tuonut museoon joukon lisälöydöksiä (9403:1-8).

Gålibacka on Karjaan pitäjän Starkomin kylän Siggan talosta lohkaistu palstatila - virallinen nimi on Höglid, jota ei kuitenkaan käytetä. Paikan vanha nimi kuuluu olevan "Rydjebackan". Omistajina ovat Magnus Nyman ja hänen poikansa Fridolf Nyman.

Tila sijaitsee Helsingin Karjaan radan pohjoispuolella, 81:n kilometritolpan vaiheilla ja Högbenin järvestä mereen (Fagervikiin) johtavan Långin länsipuolella, korkeahkon moreenimäen kaakkoon ja etelään kohti jokea ja sitä reunustavaa vesiperäistä niittyä, joka minun paikalla käydessäni oli kokonaan veden vallassa, viettävällä rinteellä (kartat 1-3). Maanlaatu on kivikkoista ja savista moreenia, joka kuitenkin vähitellen alarinteillä, jo n. 33 m:n käyrästä lähtien vaihtuu kivikkoiseksi savimaaksi. Kallio-perusta tulee rinteelläkin paikoin vastaan jo 50-60 cm syvässä.

Runsaisten löytöjä, m.m. lähes kaikki saviastianpalat, oli tavattu uudiskuokksesta heti asuinrakennuksen itäpuolelta (kartta 3). Ja tässä nähtävästi onkin ollut asuinpaikan pääpesä. Maa viettää siinä sangen jyrkkään, n. 16-20 m 100 m:ä kohden, etelä-kaakkoon. Paikka on lämmin ja kylmiltä tuuilta hyvin suojattu, mikä mielihyvin saatettiin todeta koleina syyspäivinä kaivausta suoritettaessa. Luoteessa ja pohjoisessa on metsäistä mäkeä, koillisessa ja idässä jyrkähkö kallio. Asuinpaikan itäpuolella virtaa joki läpi kapean kalliosolan, joka asuinpaikan aikana, meren ollessa täällä asti, on ollut soukkana salmena (kuva 2). - Mutta myös asuinrakennuksesta lounaaseen päin olevilta rinteiltä on ryytimaasta ja eräästä pellonojasta (kohdista h ja k kartalla 3) tavattu joku löydös (8246, 9410:244) ja kulttuurikerrosta, jotka osoittavat asutusalueen jatkuvan, joskin heikompana, pitkälti sillekin taholle.

K a i v a u s a l u e .

2

Kaivaus, n. 50 m, suoritettiin ensinmainitulla rikkaimmalla löytöalueella, rinnettä myöten alaspäin (kartat 3-5). Kivikkoisen ja kovan savisen maaperän vuoksi työ oli odotettua työläämpää, joten tutkittu alue jäi alaosassaan ajottua kapeammaksi. Niska-ojan yläpuolelta tarkastettiin ensin koetteeksi 4 neliometriä, korkeus 34.27 - 34.18 m yli N.N:n. Pääkaivausalueen ylälinjan E korkeus oli 33.73 - 33.70, alin ruutu, 15 m alempana, 30.75 m korkealla. Lisäksi avattiin rinnettä myöten alaspäin 7 n. metrin

läpimittaista koekuoppaa.

Kulttuurikerroksen hiekkamaiden asuinpaikoista melkoisesti poikkeavaa laatua valaiskoon seuraavat muistiinmerkinnät:

Linjalla A, niskaojan yläpuolella, 40-70 cm vahva k-kerros, paksuin ruudussa A:9, heikoin A:10. Tästä oli humuskerrosta 10-15 cm, sitten likaisen harmaanruskeata multamaata 10-30 cm, sitten harmaata tai melkein mustahkoa ja etenkin alinna hiilensekaista maata 10-40 cm, pohjaosissaan läiskittäin sekautuneena vaalean, savimaisen ja kivirikkaan pohjamaan kanssa. Kuten mitoista jo saattaa arvata, eivät rajat eri-väristen kerrostumien välillä olleet suinkaan viivasuoria, vaan läiskittäin toisiinsa pistäytyviä. Luontainen maaperä oli kivikoista moreenia; kulttuurikerros oli ruokamultamaista. Löytöjä oli heti pintaturpeen alta lähtien kulttuurikerroksen pohjaan asti, ehkä eniten syvemmän, mustahkon kerroksen yläosissa.

Niskaojassa, etenkin linjojen C-D kohdilla, oli humuskerrosta 15 cm, sitten ruskeahkoa ruokamultamaista maata 10 cm ja alinna ennen savensekaista pohjamaata 25 cm mustahkoa ruokamultamaista maata. Näiltä main maisteri Cleve lienee poiminut saviastia- ja iskoslöydöksensä.

Taalla, suhteellisen tasasella maalla, viettävän törmän päällä, oli ehkä varsinaisin asutusalue. Heti niskaojan eteläpuolella linjoilta E-F, alkaa jyrkänlainen lasku alaspäin (vrt. kuv. 2, 4).

Linjalla E kulttuurikerros ulottui pinnasta n. 40-55 cm syvään. Tästä oli humusta 10-20 cm, ruskeahkoa ruokamultamaista kerrosta 15-20 cm, ja likaisenharmaata, ylinnä lähes mustaa kulttuurimaan pohjaosaa, joka alareunoissaan oli sotkeutunut vaaleaan pohjasaveen, 20-25 cm. Löytöjä näytti taallakin olevan eniten mustahkon kerroksen yläosissa.

Linjan 6 länsireunaa myöten pitkin pituuttaan mitattiin kulttuurikerroksen vahvuus profiilia varten seuraavasti:

E:6,	kulttuurikerroksen pohja	40-50	cm	syvässä.
F:6,	"	"	"	"
G:6,	"	n. 40	"	"
H:6	"	30-40	"	"

I:6, kulttuurikerroksen pohja 50 cm syvässä.

K:6 " " 45 " " .

L:6 " " 50-65 cm " ,

alla kalliopohja; kulttuurimaa väkevän väristä

M:6, kulttuurikerroksen pohja 45-65 cm syvässä.

Taällä kuten alempanakin, ruskea kerros oli paikoin kokonaan joutunut kuokokseen. Kulttuurimaan musta pohjakerros oli alemmilla ruuduilla, etenkin L-M:6, hyvin vahvan väristä, täynnä silmin tuskin erotettavaa hienoa luumurua.

N:6, humus 15 cm, ruskea kerros 10 cm, sitten tumma, alinna vaaleneva, vahvasti luumurunsekainen ja runsaasti pikkukiveä, kuten hienoa "sepeliä", sisältävä "kulttuurimakadammi" 30 cm; kivinen pohjasavi 55 cm syvässä.

O:6, humus 15 cm, ruskea maa 20 cm, likainen, melkein musta savi 35 cm, pohjamaa 65-70 cm syvässä.

P:6, liesikiviä ja hiiltä 20-40 cm syvässä, niiden alla pohjanokea 10 cm, sen alla savessa vielä joku luumuru. Puhdas pohjamaa n. 50 cm syvässä.

Q:6, humus 15 cm, ruskea maa 15 cm, musta kerros 15 cm, pohjasavi 45 cm syvässä.

R:6, humus 15 cm, ruskomulta 10 cm, musta, vahvasti noensekainen, alinna kuten kovaksi poljettu ja runsaasti hienoa luumurenaa sisältävä kerros 30 cm; pohjasavi 55 cm syvässä.

S:6, kulttuurikerroksen pohja 45 cm syvässä.

T:6, T:6, samoin.

U:6, humus 10-15 cm, ruskomulta 20-25 cm, musta maa 10-15 cm, perusmaa n. 50 cm syvässä.

Linjoilla N-R oli löytöjä yleensä eniten jo ruskomullassa mutta myös vielä mustan kerroksen ylimmässä osassa. Mustan kerroksen alimmassa osassa, joka paikoin oli, niinkuin ruudun R:6 kohdalla jo mainittiin, kuten kovaksi tallattua ja ohuihin kerroksiin jakautunutta, oli tosin erittäin vahvasti pientä luumurenaa, mutta muuten se oli jokseenkin löydötöntä. Joku iskos

tai saviastiansiru ilmaantui siitä kuitenkin. - Linjoilla N-Q oli jo sangen niukasti, linjoilta R-U vain nimeksi saviastianpaloja.

Edellä on mainittu varsinkin mustan kerroksen yläosa löytörikkaimpana. Mutta jo pinnemmälläkin ^{on/}ollut, niinkuin savimaan asuinpaikoilla ainakin, yhtä ja toista, kuten selviää suhteellisen lukuisista kuokosmultalöydöistä. Selväpiirteisiä kulttuurimaa-kuvioita havaittiin vähän. Kaivausalueen yläosan poikki vinottain (I:6, H:6-7, G:7, F:7-8, E:7-9) kulki ylöspäin levenevä, muuta kulttuurimaan tummaa pohjakerrosta vasten vielä mustempana erottuva ja syvemmälle menevä juova, jonka saattaa niskaojasta ja linjalla A kaivetusta palasta todeta jatkuvan vielä ylöspäinkin. Ehkä polun jälki tai vain veden mukana ylempää valunutta noki-väriä. Linjoilla E-I oli löytöjen tulo tämän juovan kohdilta ja reunoilta ja yleensä jonkun matkaa kahden kaivauksessa paljastuneen ison maakiven länsipuolelta parhainta; alempana löydökset alkoivat vähentyä.

Ruuduista N:4-5 tavattiin 25-60 cm syvältä yli 30 cm paksu läiskä aivan mustaa nokimaata, jota jatkui myös yleemmäksi linjalle M; sen profiili viime main. linjaa vasten on näkyvissä valokuvissa 7 ja 8. Nokikuopan länsipuolella oli vaaleahkoa maata (pilkkuviiva kartalla 4), itäpuolelta, ruudusta N:5 taas merkittiin muistiin seuraava kerrosjärjestys: humus 10 cm, ruskomulta 18 cm, musta alaosassaan pikkukivien täyttämä kulttuurimakadammi 15-20 cm, alinna pohjakalliota vasten kovaksi poljettua, ohuviin kerroslevyihin jakautuvaa luumurupitoista maata 10-15 cm (vrt. edellä). Kulttuurikerroksen pohja 55-60 cm syvässä.

Edellä on jo huomattu, että tällaista poljettua maata oli tästä alaspäin monin kohdin aina linjalle R:6 myöten. Epäilemättä se on kivikautisen asutuksen aikana tallautunutta tannerta (kodan pohjaa?), jollaista on tavattu myös Ruotsista, Upplannista, Norrskogin asuinpaikalta (Sune Lindqvist, Fornvännen 1916, siv. 167). Näytteitä siitä otettiin talteen (9410:157, 161).

Huomattava on, että tätä kovaksi puristunutta maata tavattiin juuri ruudussa P:6 olevan lieden luoteis-, länsi- ja eteläpuolella. Mahdollisesti on myös tallautuneen saven päällä ruuduissa N:5-6 havaittu kivimurena paikalle kuivikkeeksi tuotua.

Mainitsemisen arvoisia kiveyksiä oli ensinnäkin linjoilla L-M poikittain yli kaivausalueen. Ruudussa L:6, missä kallioperusta tuli vastaan 50-65 cm syvässä, oli ruudun lounaisnurkassa pari kerrosta kiviä luumurupitoisen, likaisen pohjamaan päällä. Samoin oli ruudun L:7 eteläreunassa pieni, 3-kerroksinen kivikasa, jonka alta tuli vielä kulttuurimaata ja vähän löytöjäkin. Ja ruudun M:8 pohjoisreunassa oli muutamia kiviä, joiden alta tavattiin kivi-iskos ja luumuruja. On mahdollista että nämä pienet kiveykset ja yleensä tältä kohden kaivausalueen poikki kulkeva kivirivi ovat kasautuneet tähän vasta kivikautisen asutuksen jälkeen, savimaan jyrkkää, kalliopohjaista rinnettä alaspäin tapahtuneen vyörymisen vaikutuksesta. Mutta voisi myös ajatella, että kivikauden ihmiset olivat muodostaneet tähän, helpottaakseen asumista vietolla rinteellä, jonkunlaisen kivillä tuetun pengermän, mikä olisi ehkä todettavissa jatkamalla tällä kohden kaivausta itään ja varsinkin länteen päin. Joka tapauksessa sattui rikkaimman löytöalueen raja suunnilleen näille main.

Tämän "pengermän" alapuolelta tuli esiin kuitenkin vielä, paitsi jo selostettua nokikuoppaa, melkoisen ehyt, lähes metrin läpimittainen liesikiveys ruudusta P:6 (kuv. 7-8). Liesi lie-nee alkuaan ollut kuitenkin pienempi ja, kuten siinä tavatusta hiilialueesta johtui päättelemään, likimain kolmikulmainen; pohjois- ja luoteispuoliset kivet ovat ilmeisesti hajalleen vyöryneitä (kivikoko ruuduissa P:4-5 ei kuulu lieteen ja on tuskin vartavasten tehtykään). Kiviä oli liedessä 3, paikoin 4 kerrosta, 20-40 cm syvässä maanpinnan alla, ja hiiltä oli tiiviimmällä kolmiomaisella kivialueella runsaasti. Kivien alla oli nokea vielä n. 10 cm, noen alla näköään puhdas savi, jossa

havaittiin kuitenkin joku luumuru.

Lieden itäpuolelle, ruutuun P:7 kaivettu lovi oli köyhälöytöinen, mutta luumuruja oli siinä runsaasti ja kulttuurikerros oli väkevää, syventyen itäänpäin ja ulottuen ruudun itäreunassa 60-70 cm syvään: ylinnä humus 10-15 cm, sitten ruskomultaa 25-30 cm, sitten mustahkoa, ruskeajuovaista tai -läiskäistä maata 20-35 cm, vaaleaan pohjasaveen asti. Edellä jo mainittiin lieden luoteis-, länsi- ja eteläpuolilla tavatusta poljetusta maasta, joka on ehkä jälkeä lieden ympärillä olleen kodan maalattiasta, mitä mahdollisuutta en valitettavasti tullut ajatelleeksi kaivausta suorittaessani. Yleensäkin olivat kulttuurikerrosilmiöt paikalla, vyöryvällä savimaalla, minulle outoja ja ensikertaisia, jonka vuoksi havaintoni niistä jäivät vaillinaisiksi.

Kulttuurikerroksen ja löydöksiä esiintymisen mahdollisen alarajan toteamista varten kaivettiin koekuoppia rinnettä myöten alaspäin (kartta 3).

Koekuoppa a, alareunan korkeus 29,25, antoi vielä luumuruja, teelmiä, iskoksia ja 5 saviastianpalaakin. Olipa maakin ohuelti melkein kulttuurikerroksen luontoista: humus 15 cm, ruskomulta 10 cm, sitten vaalea, ylinnä ehkä hieman likainen savimulta, jossa oli vielä joku saviastianpala.

Koekuopasta b, alareunan korkeus 28,10, löytyi vielä 4 rapautunutta saviastianpalaa, iskoksia ja luita, mutta kulttuurikerrosta ei saattanut varmuudella nähdä (humus 15, sen alla ruskeahkoa multaa 12 cm, pohjana savi).

Koekuopasta c, kork. 27,67 m, tuli vain kvartssia ja luita; maa jokseenkin kuten b:ssä, tuskin kulttuurikerrosta.

Koekuopasta d, 27,18 m, tuli kvartssia ja maassa näkyi yhä hienoa luumuruja. Humus n. 10-15 cm, sen alla ruskeahkoa maata, joka ei kuitenkaan vaikuttanut kulttuurikerrokselta, aina 20-25 cm.

Koekuopasta e, 26,71 m, löytyi teelmä, iskukivi ja iskoksia oikein enemmältikin sekä palanut luu. Humus 10-15 cm, sitten samanlaista ruskeahkoa maata, kuin ed., 10-15 cm, sitten vaalea savi.

Koekuopasta f, 26,22 m, tuli kvartsia ja pientä luumurenaa; maakerros kuten kuopassa e.

Koekuopasta g, 25,59 m, ilmaantui aina vielä iskoksia ja hienoa luujauhoa, vaikka kuoppa oli aivan nyt enimmäkseen veden vallassa (pinta 25,10 m) olevan jokirantaniityn reunalla. Humus 10-15 cm, sitten märkä, ylinnä n. 10 cm:n paksuudelta ruskeahko savi.

Löydöksiä ja luumurenaa oli koekuopissa sekä ruskeahkossa että vielä vähän vaaleassakin savessa.

Kaivausalueen löydöt (9410:1-243) ovat tyypillistä varhaiskampakeramisen asuinpaikan kalustoa. Sädekiviliuskeiskoksia, ainakin osaksi aseista, on m.m. runsaasti. Kvartsi- ja kivilaji-iskoksien joukosta voi poimia runsaanlaisesti retu^voituja ja käytössä kuluneita, arkaisia esineitä. Pii puuttuu. Kiviaseiden sepintään viittaavat teelmät, iskukivet ja hioinvälineet, joutokossa joku kiertäen hangatun hioinkivenkin kappale. Luumuruissa on m.m. joku kalastukseen viittaava kalannikama.

32.0
28.0

Saviastianpalat ovat kauttaaltaan varhaiskampakeramiikkaa ja kuuluvat tyyliasteisiin I:1-2. Huokoisuus on sangen yleistä. Eräät piirteet ovat erikoisesti sukua Paimion Toispuolojannummen keramiikalle. Jyrkkää löytörajaa asteiden I:1 ja I:2 välillä on vaikeata huomata. Alin varma tyylin I:1 pala on ruudusta N:5, korkeus 32,15 m, alimmat vähäiset saviastianmurut sensijaan koekuopasta b asti, 28,10 m korkealta. Kaivausalueen koillispuolella olevan viemäriojan reunojen tarkastelu antoi myös saman tuloksen saviastialöytöjen alarajaan nähden: ojasta nostetussa maassa näkyi koekuoppien a ja b välisen alueen kohdilla vielä joku mitätön saviastianmuru, mutta alemmaa niitä ei enää löytynyt. Mainitussa viemäriojassa oli muuten niukasti kulttuuri-merkkejä näkyvissä, mistä päätäten se on jo asuinpaikan reunalueella.

Asuinpaikan aikainen rantaviiva on hyvin vaikeasti todettavissa, kuten muillakin savimaan asuinpaikoilla (esim. Askolan Honkaniemi; Johanneksen Väntsi). Saviastialöydökset menevät, tosin

pieninä muruina, jokseenkin yhtä alas kuin samanikäisellä Sperringsin alemmalla asuinpaikalla, joka on kuitenkin jo jonkun verran heikomman maankohoamisen alueella. Luumuruilla ja kivi-iskoksilla ei näytä olevan rajaa ensinkään alaspäin. Mitä kivi-kalustoon tulee, on kylläkin sitä löydetty myös useilta hiekkamaan asuinpaikoilta runsaanlaisesti oletettua rantaviivaa alemmaa, ja lienee se silloin selvitettävä veteen joutuneeksi tavaraksi. Mutta luumurujen esiintymisalue loppuu hiekkamaassa yleensä jyrkästi. Savessa luumurut ovat sitävastoin säilyneet alempanakin veteen jouduttuaan (vrt. Johannes, Vantsi). Ja mitä erikoisesti kyseenalaiseen Gålibackan asuinpaikkaan tulee, on sadevesi varmastikin, jo kivikautisen asutuksen aikoinakin, kuljettanut asutusjätteitä jyrkkää rinnettä myöten alaspäin mereen asti, missä niitä, rannan ollessa syvän, on vähitellen luisunut yhä alemmaksi. Pahaksi onneksi sattuiivat koekuopat juuri notkokohtaan, jota myöten sadevedet pääasiallisesti ovat virranneet alaspäin (vrt. kartta 3). Lisäksi on tässä voinut melkoisessa määrin tapahtua, kuten on jo huomautettu, jyrkillä saviperäisillä rinteillä tavallista kivien ja maan alaspäin vyörymistä. -

Kulttuurikerroksen alaraja on myös vaikeasti todettavissa. Koekuopassa a sitä mielestäni oli, joskin jo epäselvänä, koekuopassa b se oli jo sangen kiistanalaista. N. 29 m:n käyrää pitäisin tämän nojalla likimain asuinpaikan alimpana merenrantaviivana; se olisi paikalta tavattavan nuoremman keramisen tyyliasteen I:2 aikainen. Espoon Sperringsissä on vastaava ranta n. 27,5 m:n korkeudella.

Metsässä Gålibackan asuinrakennuksesta pohjoiseen ja palstan rajojen ulkopuolella oli rantavallin tapaista kiveystä. Sen juuren korkeudeksi mittasin 37,25 m yli N.N:n. Jos se vastaa vanhimman litorinatransgression rajaa Espoon Sperringsin luona, 34,5 m, edellyttäisi se, Sperringsin ylemmälle (30 m) ja alemmalle (27,5 m) asuinpaikalle saatujen merenrantalukujen mukaan laskien, Gålibackassa tyyliasteelle I:1 n. 32,4 m:n ja tyyliasteelle I:2 n. 29,7 m:n rantaa. Edellä merkitsimme edellisen

tyylin alimman saviastian löytökohdan korkeudeksi kaivausalueellamme 32,15, ja asuinpaikan jälkimmäisen tyylin aikaisen alarajan korkeudeksi n. 29 m, siis sangen lähelle tulevat luvut.

Korkeusmittaus aloitettiin radan varressa olevasta tarkka-vaakituksen kiintopisteestä n:o 2211, korkeus 27,02 m yli N.N:n. Eräseen maakiveen kaivausalueen pohjoispuolelle (ks. karttaa 3) hakattiin rengas kiintopisteeksi mahdollisia vastaisia kaivauksia varten; sen korkeudeksi yli N. N:n saatiin 35,06 m.

Asuinpaikan läntisimmän löydön, Gålibackan asuinrakennuksesta lähes 60 m lounaaseen päin pellonojasta (ks. kohta k kartalla 3) tavatun ja museoon jo kohta 10 v. sitten tuodun kourutaltan (8246) löytöpaikan kohdalla mitattiin maanpinnan korkeudeksi 30,69 m yli N.N:n. Jokunen lapionpisto ojan pohjaan osoitti, että paikalla oli mustahkoa kulttuurikerrosta.

Ylläselostetut tutkimukset suoritettu 28 p. syysk. -
3 p. lokak. v. 1931.

Aarne Tyräpää.

Karjaan Gälivacken Kivikaution asuinpaikka.

Kuva 1. Asuinpaikka (1. = nyt kaivettu paikka) Gälibergetin
rinteeltä, lounasta päin. Täällä on Pävalskän (2), jonka
vierestä myös Kivikauden löytöjä (9395).

Lv. 7860.
28/9 1931. Valok. Anne Äyräpää 1931.

Karjaan Gälivackan kivikautinen asuinpaikka.

Kuva 2. Asuinpaikka Etelästä päin. Kaivausalue vasemmalla
Kuvassa talon ja kallion välillä (juuri täytetty), loekuopat siitä alaspäin.
Oikealla „muinaissalmi“. Valok. 3. X. 1931.

Lev. 7861-62.

Kuva 3. Sama rautatie-läheillä Siltaa,
Etelästä päin. Asuinpaikka ja kaivauksen alue vasemmalla.
Vrt. karttaan 2. Valok. 28. IX. 1931.

Lev. 7863.

Valok. Aarne Äyräpää 1931.

Karjaan Gälibacken kivikautinen asuinpaikka.

Lev. 7864.
Kuva 4. Asuinpaikka idästä, "miini-
naissalmen" takaiselta kalliolta katsottuna,
vas. taustalla rautatie. Valok. 28. IX. 1931.

Lev. 7865.
Kuva 5. Kaivausalue poljoisesta päin,
miehet seisovat linjalla H. Taustalla rau-
tatie ja (oikealla) Gälibergin. Valok. 20. IX. 1931.

Lev. 7866.
Kuva 6. Kaivausalue (ylintä osaa
lukuunottamatta) talon edustalta, lounas-
ta katsoen. Valok. 29. IX. 1931.

Valok. Arne Äppää 1931.

Karjaan Gälbackan kivikautinen asuinpaikka.

Lev. 7867.

Kuva 7. Lieni puudussa P. 6 jak-
seenkin etelästä päin. Vasemmalla
taakempaa hiilisohjukuopan profi-
li linjojen 4 ja 5 perällä (vrt. kai-
vauskarttaan N:4-5). Valok. 1. X. 1931.

Lev. 7868.

Kuva 8. Sama kuva yllä, va-
lok. 2. X. 1931.

Valok. Aarne Äyräpää 1931.

Kartta 1.

Karjaa, Starkomin kylä.

I Gälivackan kivikautinen asuinpaikka

II Pävalskämmin löyöpaikka (1935).

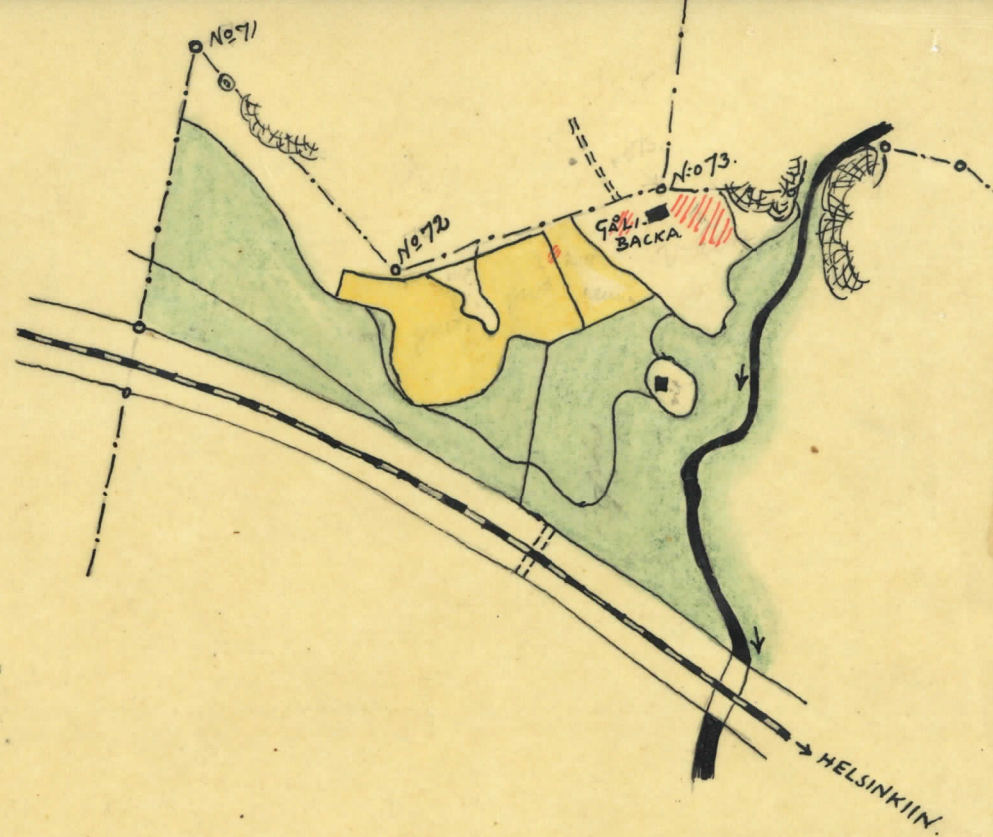
Сууринен Таясаг. Kartasta.

N. 1:30.000.

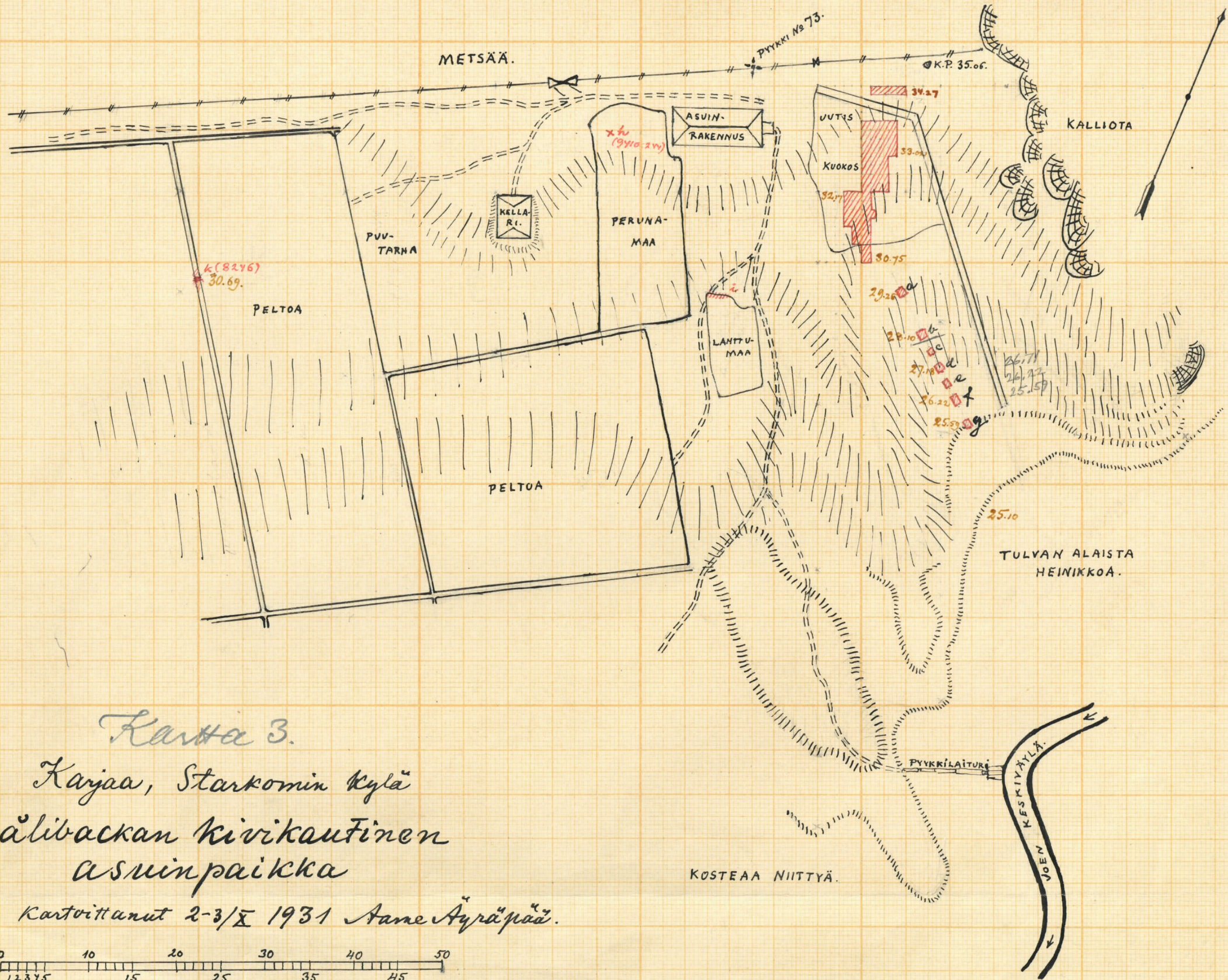
Aarneläpää 1931.

Kartta 2.

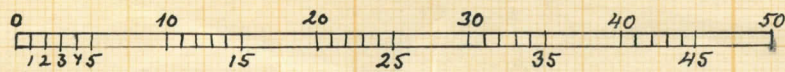
Karjaa, Starkomin kylä.
Gölibackan kivikautinen
asuinpaikka (jäykkö-
ste Starkomin kylän Sig-
gan Falosta erotetun
Höglidin eli Gölibackan
osalstatilan kartasta
(Fennyl V. Svætkihin v. 1921).
A. Syrjäpää 1931.

0 50 100 200 300 400 Metr.

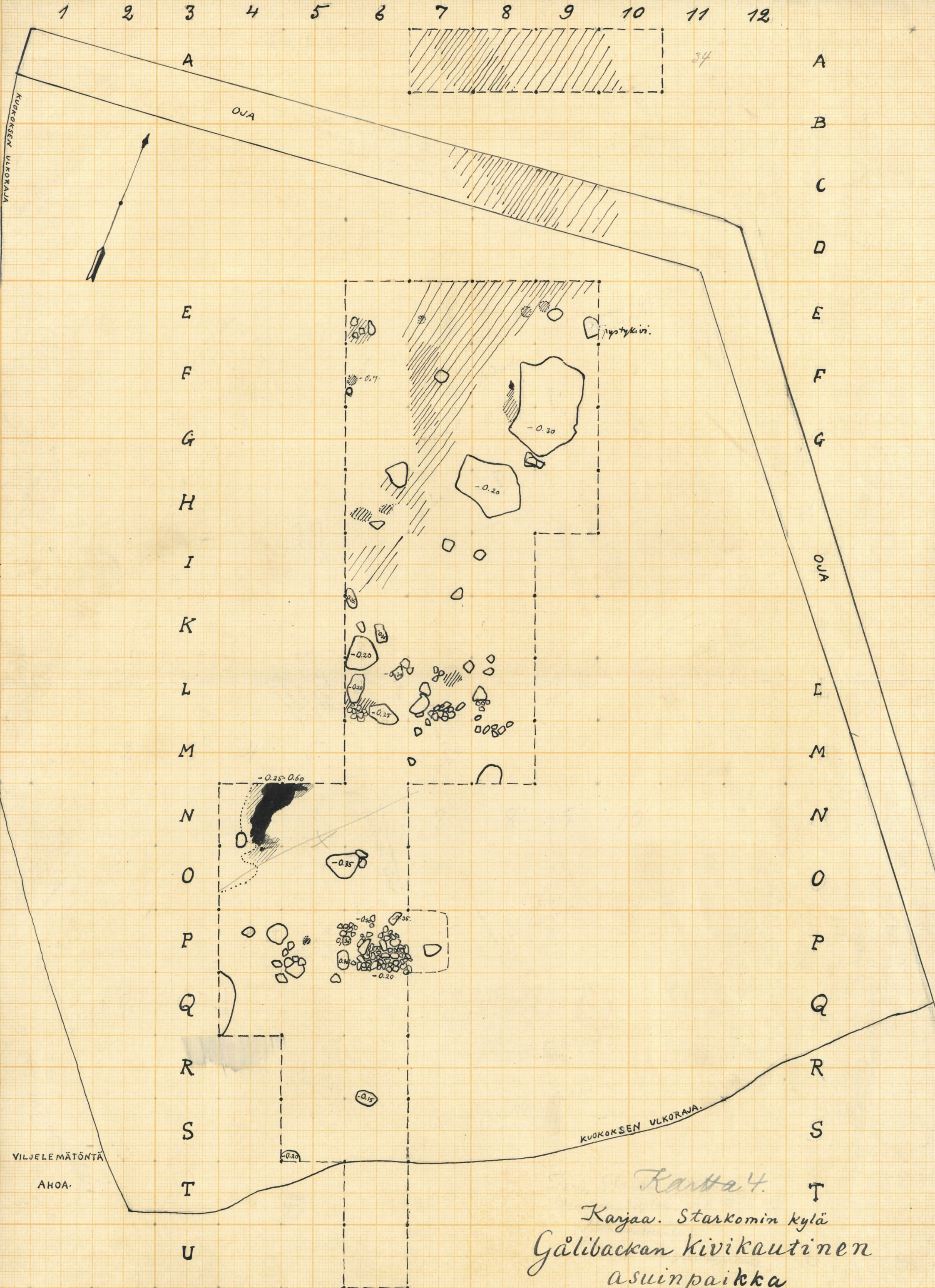

Kartta 3.
 Karjaa, Starkomin kylä
 Gälivackan kivikaution
 asuinpaikka
 Kartoittanut 2-3/5 1931 Aarne Äyräpää.

1: 500.

- KAIVETTUA
- x k-k LÖYTÖKOHTIA JA KULTTUURIKERROSTA
- 34.27 - 25.10 KORKEUSMITTOJA YLI N.N.T.

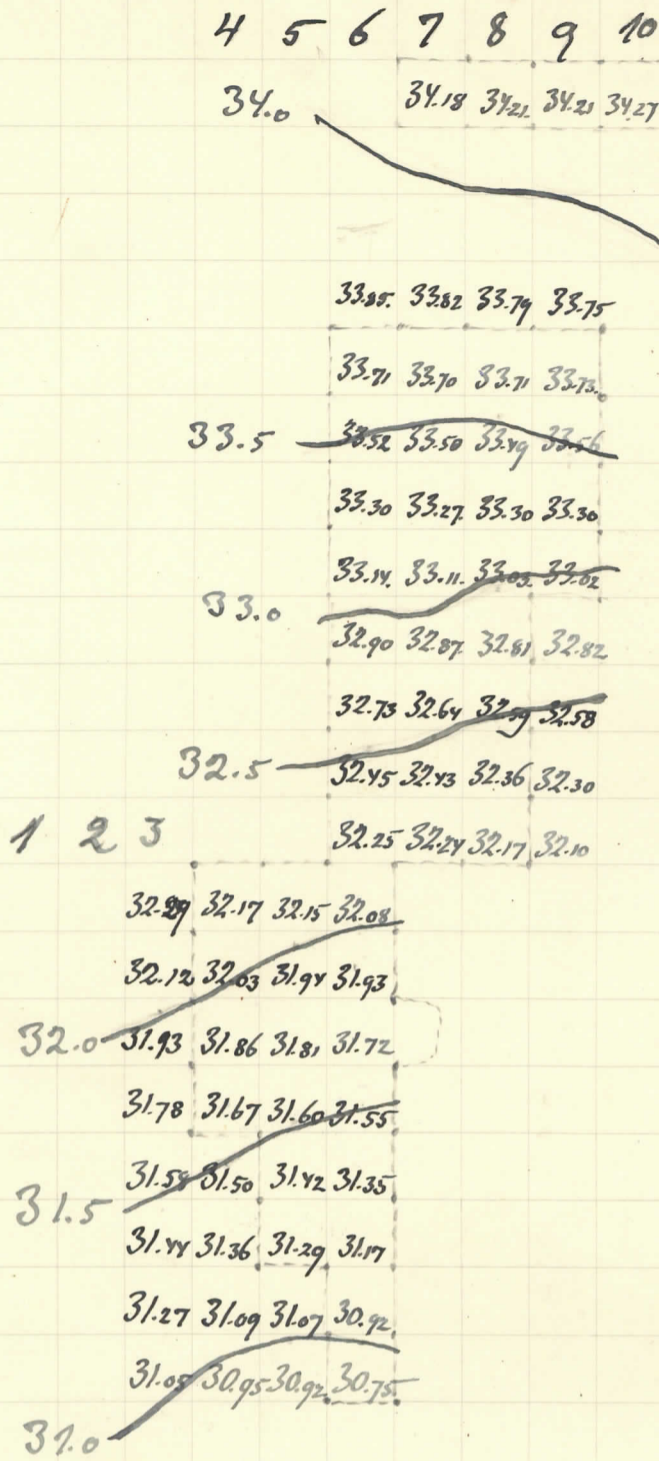
Kartta 4.
 Karjaa. Starkomin kylä
 Gälibackan kivikautinen
 asuinpaikka

Kaivanut 28/9 — 3/8 1931 Aarne Ayräpää.

Kartta 5. Karjaa, Gällivacka.

S. Siipä jaan Fritkinen

Syysk. 1931.

- A
- B Korkeusmitat yli NN:n
- C (Korkeusmittaus)
- D
- E
- F 22.11, korkeus 27.0238
- G
- H
- I
- J
- K
- L
- M
- N
- O
- P
- Q
- R
- S
- T
- U
- V

Vetä m. 16-20m 100m:d kauri.

Koeluoppa a	29.25
" b	28.10
" c	27.67
" d	27.18
" e	26.71
" f	26.22
" g	25.59
Sulvaveden pinta	
Koeluopping alla	25.10
Löyökantak.	30.69.
K.P. Kiremi	35.06 yli NN:n